

572

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 19 marca 1999 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o kontroli skarbowej.

1. Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kontroli skarbowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 720) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496),
- 2) ustawą z dnia 7 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kontroli skarbowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 720 i z 1997 r. Nr 18, poz. 105),
- 3) ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449),
- 4) ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770),
- 5) ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926),
- 6) ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083),
- 7) ustawą z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95)

i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) rozdziału 3a i art. 44 — 57 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442), które stanowią:

„Rozdział 3a^{a)}

Przepisy karne

Art. 35a. 1. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, ujawnia informacje objęte tą tajemnicą,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

^{a)} Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kontroli skarbowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 720), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.; utracił moc z dniem 1 września 1998 r. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

2. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, ujawnia informacje określone w art. 33 ust. 1—3, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2.

4. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”

„Art. 44. W Kodeksie postępowania administracyjnego po art. 167 dodaje się art. 167a w brzmieniu:

«Art. 167a. 1. Podatnik powinien być uprzedzony o miejscu i terminie przeprowadzania dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin.

2. Przepisów ust. 1 oraz art. 167 § 1 nie stosuje się, jeżeli podatnik jest nieobecny, a okoliczności faktyczne uzasadniają natychmiastowe podjęcie kontroli.»

Art. 45. W Kodeksie postępowania karnego w art. 265 wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

«§ 2. Dochodzenie w sprawach o przestępstwa popełnione na szkodę Skarbu Państwa, ujawnione przez organy kontroli skarbowej w toku kontroli, mogą prowadzić te organy.»

2) w § 3 wyrazy «Organy kontroli i rewizji finansowej» zastępuje się wyrazami «Organy kontroli skarbowej.»

Art. 46. W ustawie karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 22, poz. 103, z 1985 r. Nr 23, poz. 100 oraz z 1990 r. Nr 14, poz. 84 i Nr 86, poz. 503) wprowadza się następujące zmiany:

1) (skreślony)^{b)};

^{b)} Przez art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o zmianie ustawy — Prawo budżetowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 85), który wszedł w życie z dniem 10 marca 1992 r.

2) art. 128 otrzymuje brzmienie:

„Art. 128. 1. Kierownikiem organu dochodzenia oraz finansowego organu dochodzenia jest naczelnik urzędu skarbowego, dyrektor urzędu celnego lub inspektor kontroli skarbowej.

2. Kierownikiem finansowego organu orzekającego jest naczelnik urzędu skarbowego, dyrektor izby skarbowej, dyrektor urzędu celnego lub Prezes Głównego Urzędu Cef.»;

3) w art. 157 w § 1 wyrazy «kierownik finansowego organu dochodzenia» zastępuje się wyrazami «Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej»;

4) w art. 174 w § 2 w pkt 2 wyrazy «izby skarbowe» zastępuje się wyrazami «inspektorzy kontroli skarbowej»;

5) w art. 178 w § 1 w pkt 2 wyrazy «izba skarbowa — Minister Finansów» zastępuje się wyrazami «inspektor kontroli skarbowej — Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej»;

6) w art. 186 w § 2 wyrazy «izba skarbowa — Minister Finansów» zastępuje się wyrazami «inspektor kontroli skarbowej — Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej».

Art. 47. W ustawie z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 41, poz. 325, z 1989 r. Nr 4, poz. 23, Nr 33, poz. 176, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 32 skreśla się ust. 6;

2) w art. 35 skreśla się wyrazy «32 i».

Art. 48. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. z 1988 r. Nr 27, poz. 195 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198) w art. 22 skreśla się ust. 1 oraz oznaczenie ust. 2.

Art. 49. W ustawie z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1987 r. Nr 3, poz. 18 i Nr 33, poz. 180, z 1988 r. Nr 16, poz. 112

i Nr 19, poz. 132, z 1990 r. Nr 14, poz. 88 i z 1991 r. Nr 94, poz. 421) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

«11) kontrola skarbowa»;

2) skreśla się art. 7 i art. 8;

3) w art. 9:

a) w ust. 4 w pkt 3 wyrazy «podatkowej w zakresie zleconym przez izbę skarbową» zastępuje się wyrazami «w toku postępowania podatkowego w zakresie niezbędnym do ustalenia zobowiązania podatkowego»,

b) w ust. 5:

— w pkt 2 skreśla się wyrazy «i kontrola»,

— skreśla się pkt 3, 4, 6 i 7,

c) skreśla się ust. 5a;

4) art. 9a otrzymuje brzmienie:

«Art. 9a. 1. Środki finansowe w wysokości 20 % dodatkowych wpływów podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych przeznaczają się na usprawnienie funkcjonowania organów i urzędów podległych Ministrowi Finansów oraz na premie dla pracowników tych organów i urzędów, a w szczególności dla pracowników, którzy przyczynili się bezpośrednio do uzyskania dodatkowych wpływów.

2. Minister Finansów określi, jakie rodzaje wpływów budżetowych uznaje się za dodatkowe w rozumieniu ust. 1, a także sposób ich rozdysponowania oraz zasady przyznawania premii.»;

5) w art. 11:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy «oraz uprawnienia Ministra Finansów i podległych mu organów w zakresie kontroli finansowej i cen» oraz oznaczenie ust. 1,

b) skreśla się ust. 2.

Art. 50. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z 1988 r.

Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187 i z 1990 r. Nr 29, poz. 173) w art. 36 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

«5. Na żądanie organów upoważnionych do tego na podstawie odrębnych przepisów wydawca lub redaktor są obowiązani do ujawnienia posiadanych nazw i adresów podmiotów gospodarczych lub osób fizycznych, zamieszczających odpłatne ogłoszenia lub reklamy w sprawach działalności gospodarczej. W tym wypadku art. 15 ust. 1 i 2 nie stosuje się.»

Art. 51. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320, Nr 59, poz. 350 i Nr 74, poz. 439 i 440) w art. 48 w ust. 4 po wyrazach «lub prokurator» dodaje się wyrazy «albo Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej».

Art. 52. W ustawie z dnia 15 lutego 1989 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 6, poz. 33 i Nr 74, poz. 441 oraz z 1991 r. Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

«1. Kontrolę dewizową, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 1, wykonują Minister Finansów i organy kontroli skarbowej.»

Art. 53. W ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 75, poz. 445 oraz z 1991 r. Nr 60, poz. 253 i Nr 73, poz. 320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45 w ust. 3 wyrazy «ceł antidumpingowych oraz» skreśla się;

2) w art. 70:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

«4. Środki finansowe uzyskane z opłat, o których mowa w ust. 1—3, a także 30% kwot uzyskanych ze sprzedaży przedmiotów z przestępstw celnych i dewizowych ujawnionych przez funkcjonariuszy celnych przeznaczają się na usprawnienie funkcjonowania organów celnych oraz na premie dla pracowników podległych Prezesowi Głównego Urzędu Cef, a w szczególności dla tych, którzy przyczynili się bezpośrednio do wykrycia przestępstw lub wykroczeń celnych i dewizowych.»

b) w ust. 5 skreśla się pkt 4,

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

«6. Prezes Głównego Urzędu Cef określi sposób rozdysponowania środków, o których mowa w ust. 4, oraz zasady przyznawania premii.»

Art. 54. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350) w art. 30 w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach «policji» dodaje się wyrazy «organom kontroli skarbowej».

Art. 55. Toczące się w dniu wejścia w życie ustawy sprawy z zakresu kontroli skarbowej zostaną przejęte przez inspektorów do dalszego prowadzenia na zasadach i w trybie określonych według przepisów dotychczasowych.

Art. 56. Do czasu odrębnego uregulowania do zakresu działania organów kontroli skarbowej należy weryfikacja rocznych sprawozdań finansowych.

Art. 57. 1. Upoważnia się Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do jednorazowego powołania — spośród pracowników Ministerstwa Finansów oraz organów podległych Ministrowi Finansów — inspektorów kontroli skarbowej, bez zachowania wymogów określonych w art. 39 ust. 1 pkt 3—5.

2. Inspektorzy powołani w trybie ust. 1 obowiązani są do złożenia egzaminu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 5, w terminie jednego roku od dnia powołania.”;

2) art. 84 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), który stanowi:

„Art. 84. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem art. 3, art. 7, art. 9, art. 10, art. 20, art. 24, art. 32, art. 34, art. 37, art. 45—47, art. 50, art. 66, art. 73 ust. 1, 2 i 4, art. 74, art. 76, art. 79, art. 80 i art. 82, które wchodzi w życie z dniem 1 października 1996 r., oraz art. 41, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy konstytucyjnej z dnia 21 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 106, poz. 488).”;

3) art. 2—6 i 8 ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kontroli skarbowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 720 i z 1997 r. Nr 18, poz. 105), które stanowią:

- „Art. 2. W Kodeksie postępowania karnego w art. 265 w § 2 skreśla się wyrazy «w toku kontroli».
- Art. 3. W ustawie karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 22, poz. 103, z 1985 r. Nr 23, poz. 100, z 1990 r. Nr 14, poz. 84 i Nr 86, poz. 503, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 107, poz. 458, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 68, poz. 341, z 1994 r. Nr 43, poz. 160, Nr 126, poz. 615 i Nr 136, poz. 703 oraz z 1995 r. Nr 132, poz. 641) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) art. 106 otrzymuje brzmienie:

«Art. 106. Kto utrudnia inspektorowi kontroli skarbowej lub uprawnionemu pracownikowi jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej albo pracownikowi organu podatkowego wszczęcie postępowania kontrolnego lub przeprowadzanie kontroli

— podlega karze grzywny do 25.000 złotych.»;
  - 2) w art. 174 w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

«2) w sprawach o pozostałe przestępstwa i wykroczenia skarbowe — urzędy skarbowe, a w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe ujawnione przez organy kontroli skarbowej — inspektorzy kontroli skarbowej.»
- Art. 4. 1. Żądania, o których mowa w art. 1 pkt 18 i 19 niniejszej ustawy, nie mogą dotyczyć informacji o zdarzeniach zaistniałych przed dniem 1 stycznia 1997 r.
2. Przepisów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do żądań wymienionych w art. 1 pkt 18 niniejszej ustawy, w zakresie dotyczącym informacji o zdarzeniach określonych w art. 33 ust. 1.
- Art. 5.1. W okresie trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy instytucje finansowe wymienione w art. 1 pkt 18 mogą wystąpić z wnioskiem do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, w zależności od tego, kto zażądał przekazania informacji, o ograniczenie ich zakresu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składany jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania i wymaga uzasadnienia.
3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, postanawia ostatecznie o zakresie żądanych informacji.
- Art. 6. Sprawy wszczęte, a nie zakończone do dnia wejścia w życie ustawy, prowadzi się na zasadach i w trybie określonych przez przepisy dotychczasowe.”
- „Art. 8. 1. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.
2. Przepisy art. 1 pkt 24 i 25 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.”;
- 4) art. 46 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449), który stanowi:
- „Art. 46. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1997 r.”;
- 5) art. 99 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który stanowi:
- „Art. 99. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z tym że przepisy art. 12—98 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 6) art. 344 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926), który stanowi:
- „Art. 344. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., z tym że przepisy art. 22 § 6, art. 28 § 3, art. 46 § 3, art. 48 § 3, art. 56 § 3, art. 58, art. 67 § 3, art. 79 § 3, art. 82 § 3, art. 83, art. 84 § 2, art. 87 § 5, art. 119, art. 196 § 4, art. 283 § 3, art. 303, art. 314 pkt 2 i 3, art. 316 pkt 1 oraz art. 328 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 7) art. 18 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), który stanowi:
- „Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.”;
- 8) art. 91 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95), który stanowi:
- „Art. 91. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 19 marca 1999 r. (poz. 572)

USTAWA

z dnia 28 września 1991 r.

o kontroli skarbowej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Celem kontroli skarbowej jest ochrona interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa oraz zapewnienie skuteczności wykonywania zobowiązań podatkowych i innych należności stanowiących dochód budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych.

2. Celem kontroli skarbowej jest również badanie zgodności z prawem gospodarowania mieniem innych państwowych osób prawnych.

Art. 2. 1. Do zakresu kontroli skarbowej należy:

- 1)¹⁾ kontrola rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych,
- 1a)²⁾ ujawnianie i kontrola nie zgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów,
- 2)³⁾ kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu państwa, środkami państwowych jednostek budżetowych i państwowych jednostek gospodarki pozabudżetowej oraz środkami państwowych funduszy celowych, zarówno u przekazujących, jak i otrzymujących te środki,
- 3)⁴⁾ badanie celowości w czasie podejmowania decyzji i zgodności z prawem wykorzystania i rozpo-

ządzania mieniem państwowym, a w szczególności ujawnianie niedoborów, a także innych szkód w tym mieniu,

4)⁵⁾ kontrola źródeł pochodzenia majątku, w przypadku niezgłoszenia do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów,

5)⁵⁾ wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego.

2.⁶⁾ W ramach kontroli skarbowej prowadzonej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 1a, badaniu podlega również rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania zobowiązań podatkowych stanowiących dochód gminy.

Art. 3. W granicach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach kontrola skarbowa obejmuje ponadto:

- 1) (skreślony)⁷⁾,
- 2) badanie prawidłowości stosowania cen urzędowych, a także cen umownych w zakresie objętym ograniczeniami swobodnego kształtowania ich poziomu,
- 3) badanie prawidłowości obrotu dewizowego.

Art. 4. 1. Kontroli skarbowej podlegają:

- 1) zobowiązani do świadczeń pieniężnych na rzecz Skarbu Państwa lub państwowych funduszy celowych,
- 2) wydatkujący środki z budżetu państwa,
- 3) władający i zarządzający mieniem państwowym.

2.⁸⁾ Kontroli skarbowej podlegają także płatnicy i inkasenci podatków i innych należności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a) tiret pierwsze ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kontroli skarbowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 720), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. a) tiret drugie ustawy powołanej w przypisie 1.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a) tiret trzecie ustawy powołanej w przypisie 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a) tiret czwarte ustawy powołanej w przypisie 1.

⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. a) tiret piąte ustawy powołanej w przypisie 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁷⁾ Przez art. 1 pkt 2 ustawy powołanej w przypisie 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 5. 1.⁹⁾ Nie podlega kontroli skarbowej celowość i sposób wykorzystywania środków budżetowych oraz mienia państwowego na cele specjalne w jednostkach podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej¹⁰⁾, w Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, jednostkach wojskowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych¹¹⁾ oraz w jednostkach organizacyjnych Urzędu Ochrony Państwa.

2. Rada Ministrów określi cele, o których mowa w ust. 1, oraz organy, zasady i tryb przeprowadzania kontroli wykorzystania środków budżetowych i mienia państwowego na te cele.

Art. 6. 1.¹²⁾ Kontrolę skarbową w zakresie i trybie określonym w niniejszej ustawie z zastrzeżeniem ust. 2a sprawują organy kontroli skarbowej.

2.¹³⁾ Organy kontroli skarbowej mogą prowadzić również, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, dochodzenia w sprawach karnych skarbowych oraz w sprawach o przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa.

2a.¹⁴⁾ Szczególny nadzór podatkowy, w zakresie i trybie określonym w rozdziale 3b niniejszej ustawy, wykonują jednostki organizacyjne kontroli skarbowej.

3. Przepisy dotyczące kontroli skarbowej nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach uprawnień do kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 2 i 3, przysługujących właściwym rzeczowo organom.

Art. 7.¹⁵⁾ 1. Organy administracji państwowej i samorządowej oraz inne państwowe i gminne jednostki organizacyjne są obowiązane współdziałać i udzielać organom kontroli skarbowej pomocy technicznej przy wykonywaniu zadań określonych w ustawie.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 49 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

¹⁰⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 14 i art. 94 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. Nr 141, poz. 943 i z 1998 r. Nr 162, poz. 1122), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

¹¹⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 24 i art. 94 ustawy powołanej w przypisie 10.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 1.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy powołanej w przypisie 1.

2. Organy kontroli skarbowej są upoważnione do korzystania z będących w posiadaniu organów podatkowych informacji o podatnikach.

Rozdział 2

Organy kontroli skarbowej

Art. 8. 1. Organami kontroli skarbowej są:

- 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ jako naczelny organ kontroli skarbowej,
- 2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jako organ wyższego stopnia nad inspektorami kontroli skarbowej,
- 3) inspektorzy kontroli skarbowej, zwani dalej „inspektorami”.

2. Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾.

3. Inspektorów powołuje i odwołuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

Art. 9. 1. Jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej są urzędy kontroli skarbowej i Ministerstwo Finansów.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, w drodze rozporządzenia, określi siedziby i terytorialny zasięg działania urzędów kontroli skarbowej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ określi organizację urzędów kontroli skarbowej oraz nada im statut.

4. Właściwość miejscową inspektorów określa się według terytorialnego zasięgu działania urzędu kontroli skarbowej.

4a.¹⁷⁾ Jeżeli podmiot posiada oddziały (zakłady) na terenie działania innego urzędu kontroli skarbowej niż właściwy dla siedziby tego podmiotu, do przeprowadzenia kontroli w tym oddziale (zakładzie) upoważniony jest również inspektor zatrudniony w urzędzie kontroli skarbowej, którego terytorialny zasięg działania obejmuje miejsce położenia tego oddziału (zakładu).

5. Inspektorzy zatrudnieni w Ministerstwie Finansów są uprawnieni do prowadzenia kontroli na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może wyznaczyć inspektora zatrudnionego w urzędzie kontroli skarbowej do przeprowadzenia kontroli poza obszarem jego właściwości miejscowej.

¹⁶⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 3 i art. 94 ustawy powołanej w przypisie 10.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 10.¹⁸⁾ 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej sprawuje nadzór nad działalnością inspektorów kontroli skarbowej oraz pracowników operacyjnych w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie.

2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej:

- 1) określa zadania i sprawuje kontrolę urzędów kontroli skarbowej,
- 2) organizuje szkolenia inspektorów oraz pracowników operacyjnych,
- 3) organizuje system informacji w urzędach kontroli skarbowej i zapewnia jego współdziałanie z systemem informacji innych instytucji, organizacji państwowych i samorządowych,
- 4) powołuje spośród inspektorów wicedyrektorów urzędów kontroli skarbowej i ich odwołuje,
- 5) upoważnia inspektorów zatrudnionych w Ministerstwie Finansów do przeprowadzania kontroli, a także w uzasadnionych przypadkach decyduje o zmianie inspektora prowadzącego postępowanie kontrolne,
- 6) ustala plany kontroli,
- 7) upoważnia inspektorów zatrudnionych w urzędach kontroli skarbowej do przeprowadzania kontroli poza właściwością miejscową określoną w art. 9 ust. 4,
- 8) analizuje wyniki działalności kontroli skarbowej i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ propozycje ich wykorzystania,
- 9) uczestniczy w pracach międzynarodowych organizacji i instytucji zajmujących się kontrolą skarbową.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje zadania określone w ustawie przy pomocy jednostki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w strukturze Ministerstwa Finansów.

4. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może podawać do wiadomości publicznej zbiorczą informację dotyczącą działalności kontroli skarbowej.

Art. 11. 1. Pracą urzędów kontroli skarbowej kierują dyrektorzy, powoływani spośród inspektorów przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

2. Dyrektor urzędu kontroli skarbowej w szczególności:

- 1) organizuje pracę urzędu kontroli skarbowej i jest przełożonym zatrudnionych w nim inspektorów oraz innych pracowników,

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy powołanej w przypisie 1.

- 2) ustala plany kontroli,
- 3) upoważnia inspektorów do przeprowadzenia kontroli,
- 4)¹⁹⁾ dokonuje, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zmiany inspektora prowadzącego postępowanie kontrolne,
- 5)¹⁹⁾ może podawać do wiadomości publicznej zbiorcze informacje dotyczące działalności kontroli skarbowej na terenie objętym zasięgiem działania urzędu kontroli skarbowej.

Rozdział 3

Postępowanie kontrolne

Art. 12. 1.²⁰⁾ Kontrola skarbowa, z zastrzeżeniem art. 14, jest prowadzona zgodnie z planem kontroli.

2. Plany kontroli ustalają dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej stosownie do zadań określonych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Art. 13.²¹⁾ 1. Postępowanie kontrolne, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 1, wszczyna inspektor po okazaniu kontrolowanemu legitymacji służbowej i upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, z równoczesnym doręczeniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania kontrolnego.

2. W przypadku nieobecności kontrolowanego czynności kontrolne mogą być przeprowadzone po okazaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1, osobie zastępującej kontrolowanego lub jego pracownikom bądź przywołanemu świadkowi; z czynności tych sporządza się protokół i przedstawia niezwłocznie kontrolowanemu.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydawane jest przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i określa:

- 1) imię i nazwisko inspektora,
- 2) numer legitymacji służbowej inspektora,
- 3) oznaczenie kontrolowanego,
- 4) termin ważności upoważnienia.

4. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania kontrolnego wystawiane jest przez inspektora i zawiera:

- 1) imię i nazwisko inspektora prowadzącego kontrolę oraz imiona i nazwiska pracowników jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, wykonujących czynności kontrolne,

¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy powołanej w przypisie 1.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy powołanej w przypisie 1.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy powołanej w przypisie 1.

- 2) przewidywany czas trwania kontroli,
- 3) miejsce prowadzenia kontroli,
- 4) zakres kontroli,
- 5) prawa i obowiązki kontrolowanego.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, w drodze zarządzenia²²⁾, określa wzory legitymacji pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej oraz ustala zasady ich wydawania i wymiany.

Art. 14.²¹⁾ 1. Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne podjęcie kontroli, postępowanie kontrolne może być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej osobom wymienionym w art. 13 ust. 1 i 2.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kontrolowanemu należy niezwłocznie doręczyć upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz zawiadomienie o wszczęciu postępowania kontrolnego; niedopełnienie tych obowiązków powoduje nieważność postępowania kontrolnego. O nieważności przeprowadzonego postępowania kontrolnego informuje się kontrolowanego, a materiały pochodzące z kontroli zostają zniszczone.

3. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego; w przypadku jego nieobecności przepis art. 13 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli ustalenie danych oznaczających (identyfikujących) kontrolowanego jest niemożliwe, przedstawienia dokumentów, o których mowa w ust. 2, dokonuje się po ustaleniu tych danych.

5. Inspektor może zawiesić postępowanie, jeżeli w okresie 14 dni od wszczęcia postępowania nie ustali danych oznaczających (identyfikujących) kontrolowanego. Z tych samych przyczyn inspektor może umorzyć postępowanie, jeżeli od wszczęcia postępowania upłynęło co najmniej 30 dni; postępowanie umorzone może być jednak podjęte w każdym czasie, gdy ustali się osobę, w stosunku do której może być prowadzone postępowanie kontrolne.

Art. 15.²¹⁾ 1. Inspektor ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy; kontrolowany potwierdza podpisem na zawiadomieniu o wszczęciu postępowania, że zapoznał się z tymi prawami i obowiązkami.

2. Kontrolowany ma obowiązek wskazać na piśmie, w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego, osobę upoważnioną do działania w jego imieniu, zwłaszcza w czasie jego nieobecności.

Art. 16.²¹⁾ 1. Czynności kontrolne prowadzone są przede wszystkim w siedzibie kontrolowanego oraz w innych miejscach związanych z prowadzoną

przez niego działalnością i w godzinach jej prowadzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy kontrolowany prowadzi działalność w lokalu mieszkalnym.

3. Na żądanie inspektora kontrolowany będący osobą fizyczną jest obowiązany złożyć oświadczenie o stanie majątkowym na określony dzień, jeżeli z toczącego się postępowania wynika, że nie ujawnił wszystkich obrotów lub przychodów mających istotne znaczenie do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego; do oświadczeń tych stosuje się przepis art. 247²³⁾ Kodeksu karnego, o czym należy pouczyć kontrolowanego.

4. Inspektor może, za zgodą prokuratora, dokonywać czynności kontrolnych w lokalu, w którym zamieszkuje osoba fizyczna zobowiązana do uiszczenia należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 1a, w razie powzięcia wiarygodnych wiadomości, że osoba ta nie zgłosiła osiągniętych przychodów do opodatkowania lub zgłosiła je w niepełnej wysokości. Z czynności tych sporządza się protokół, który wymaga zatwierdzenia przez prokuratora. Przepisy Kodeksu postępowania karnego o przeszukaniu odnoszące się do Policji mają również zastosowanie do inspektorów.

Art. 17.²¹⁾ 1. Kontrolowany jest obowiązany umożliwić inspektorowi dokonanie czynności kontrolnych, a w szczególności:

- 1) udostępnić obiekty, urządzenia i składniki majątkowe, których badanie wchodzi w zakres kontroli skarbowej,
- 2) zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem kontroli,
- 3) sporządzać kopie dokumentów określonych przez kontrolującego,
- 4) zapewnić warunki do pracy, w tym, w miarę możliwości, samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowywania dokumentów,
- 5) umożliwić filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych, jeżeli film, fotografia lub nagranie może stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli,
- 6)²⁴⁾ udostępnić środki łączności, a w przypadku gdy kontrolowanym jest przedsiębiorca — także inne konieczne środki techniczne, jakimi dysponuje

²³⁾ Obecnie: odpowiednio art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r., zgodnie z art. 12 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 58 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

²²⁾ Obecnie w trybie określonym w art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).

w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych,

- 7) przedstawić, na żądanie inspektora, tłumaczenie na język polski sporządzonej w języku obcym dokumentacji finansowo-księgowej,
- 8) przeprowadzić inwentaryzację na żądanie i w niezbędnym zakresie określonym przez inspektora.

2. Czynności określone w ust. 1 kontrolowany jest obowiązany wykonać nieodpłatnie.

3. W przypadku gdy kontrolowany nie jest w stanie zapewnić warunków pracy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, jest obowiązany, na żądanie inspektora, wydać stosowne ewidencje i dokumenty na czas trwania postępowania kontrolnego; czynności w tym zakresie są przeprowadzane w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej. Z wydania ewidencji i dokumentów sporządza się protokół, który podpisuje również kontrolowany.

4. W sprawach objętych zakresem kontroli, kontrolowany ma obowiązek, w wyznaczonym terminie, udzielić wyjaśnień lub dostarczyć żądany dokument inspektorowi lub innym osobom dokonującym czynności kontrolnych.

5. Inspektor oraz osoby dokonujące czynności kontrolnych są uprawnione do wstępu oraz poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej na podstawie legitymacji służbowej, bez potrzeby uzyskiwania przepustki, oraz nie podlegają rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie wewnętrznym tej jednostki; podlegają natomiast przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy obowiązującym w kontrolowanej jednostce.

Art. 18.²¹⁾ 1. W toku postępowania kontrolnego inspektor może w szczególności:

- 1) badać dokumenty i ewidencje, objęte zakresem kontroli,
- 2) zabezpieczać zebrane dowody,
- 3) zarządzać inwentaryzację wraz z rozliczeniem jej wyniku,
- 4) dokonywać oględzin,
- 5) legitymować osoby w celu ustalenia tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli,
- 6) przesłuchiwać świadków,
- 7) zasięgać opinii biegłych,
- 8) zbierać inne niezbędne materiały w zakresie objętym kontrolą,
- 9) przesłuchiwać kontrolowanego w charakterze strony, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały nie wyjaśnione

okoliczności mające znaczenie dla postępowania kontrolnego.

2. W razie niestawienia się kontrolowanego, świadka lub biegłego na wezwanie inspektora w związku z prowadzonym postępowaniem kontrolnym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 110 § 2 i art. 115 § 2 ustawy karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 22, poz. 103, z 1985 r. Nr 23, poz. 100, z 1990 r. Nr 14, poz. 84 i Nr 86, poz. 503, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 107, poz. 458, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 68, poz. 341, z 1994 r. Nr 43, poz. 160, Nr 126, poz. 615 i Nr 136, poz. 703 oraz z 1995 r. Nr 132, poz. 641, z 1996 r. Nr 132, poz. 621 i Nr 137, poz. 640, Nr 152, poz. 720, z 1997 r. Nr 71, poz. 449, Nr 79, poz. 485, Nr 102, poz. 643, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 108, poz. 682 i Nr 160, poz. 1063), o czym należy uprzedzić osobę wezwaną.

Art. 19. 1. Obecny w czasie kontroli kontrolowany lub osoba przez niego wskazana ma prawo uczestniczyć w czynnościach, o których mowa w art. 18.

2.²⁵⁾ Kontrolowany powinien być powiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzania dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin w sposób umożliwiający kontrolowanemu udział w przeprowadzeniu tych dowodów nie później niż przed podjęciem tych czynności.

3.²⁵⁾ Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają natychmiastowe podjęcie czynności, a kontrolowany jest nieobecny.

Art. 20. 1. Badanie dokumentów i ewidencji polega na sprawdzeniu ich rzetelności oraz zgodności z przepisami prawa.

2.²⁶⁾ Inspektor, w związku z prowadzonym u kontrolowanego postępowaniem kontrolnym, może po okazaniu legitymacji służbowej dokonać sprawdzenia prawdziwości i rzetelności badanych dokumentów u kontrahentów kontrolowanego prowadzących działalność gospodarczą, bez względu na ich siedzibę; z czynności tych sporządza się protokół, który podpisują osoby obecne przy dokonywaniu tych czynności. Przepis art. 9 ust. 4 nie ma w tym przypadku zastosowania.

3.²⁷⁾ Do czynności sprawdzających u osób wymienionych w ust. 2 stosuje się odpowiednio art. 17 i 19.

Art. 21. 1. Czynności kontrolne mające znaczenie dla wyniku kontroli podlegają dokumentowaniu. Zakres tych czynności ustala inspektor.

2. Dokumentowanie czynności kontrolnych polega w szczególności na sporządzaniu protokołów z:

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy powołanej w przypisie 1.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

- 1) badania dokumentów i ewidencji,
- 2) zabezpieczenia dokumentów i dowodów rzeczowych,
- 3) inwentaryzacji,
- 4) oględzin,
- 5) przesłuchania świadków.

Stan faktyczny może być utrwalony ponadto za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk oraz magnetycznych nośników informacji.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości²⁸⁾, w drodze rozporządzenia, określa sposób zabezpieczania, odtwarzania i wykorzystywania dowodów utrwalonych za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk oraz magnetycznych nośników informacji.

4. W razie gdy czynności kontrolnych dokonuje się pod nieobecność kontrolowanego lub osoby zastępującej go albo bez zachowania warunków określonych w art. 13 ust. 1, z czynności tych sporządza się protokół.

Art. 22. 1. Protokoły, o których mowa w art. 21 ust. 2, podpisują osoby uczestniczące w czynności kontrolnej dokumentowanej w tej formie.

2. Kontrolowany lub osoba zastępująca go może w terminie 3 dni od dnia podpisania protokołu złożyć na piśmie wyjaśnienia bądź zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu, inspektor zaś obowiązany jest ustosunkować się do nich bez zbędnej zwłoki w formie odpowiedniej adnotacji.

Art. 23. 1. Po zgromadzeniu dokumentacji czynności kontrolnych inspektor zapoznaje kontrolowanego z treścią dokumentów i ustaleniami kontroli.

2. Z czynności, o której mowa w ust. 1, sporządza się adnotację podpisaną także przez kontrolowanego.

3.²⁹⁾ Kontrolowany ma prawo, w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z dokumentacją i ustaleniami kontroli, zażądać na piśmie:

- 1) uzupełnienia tej dokumentacji przez wskazanie czynności kontrolnych, które należałoby podjąć, i dokumentów, które należałoby włączyć do akt sprawy,
- 2) przeprowadzenia ponownej oceny zebranej dokumentacji z punktu widzenia możliwości weryfikacji ustaleń kontroli.

²⁸⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 20 i art. 94 ustawy powołanej w przypisie 10.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 24.³⁰⁾ 1. Inspektor jest obowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia, o których mowa w art. 23 ust. 3, i w terminie 3 dni zawiadomić kontrolowanego o sposobie ich załatwienia.

2. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, inspektor wydaje:

- 1)³¹⁾ decyzję lub decyzje w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 1999 r. Nr 11, poz. 95) — gdy ustalenia dotyczą podatków i innych należności budżetowych, których określanie lub ustalanie należy do właściwości urzędów skarbowych,
- 2) wynik kontroli — gdy ustalenia dotyczą nieprawidłowości innych niż wymienione w pkt 1 lub gdy nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.³²⁾ Przy określaniu podstaw opodatkowania organowi kontroli skarbowej przysługują uprawnienia organu podatkowego przewidziane w przepisach podatkowych oraz w art. 186 § 2 i art. 193 ustawy — Ordynacja podatkowa.

Art. 25.³³⁾ Decyzję doręcza się kontrolowanemu oraz właściwemu urzędowi skarbowemu reprezentującemu Skarb Państwa, który staje się wierzycielem obowiązków wynikających z tej decyzji.

Art. 26.³³⁾ 1. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1, służy odwołanie do:

- 1) izby skarbowej właściwej dla podatnika, płatnika lub inkasenta, jeżeli decyzję wydał inspektor zatrudniony w urzędzie kontroli skarbowej,
- 2) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, jeżeli decyzję wydał inspektor zatrudniony w Ministerstwie Finansów.

2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem inspektora, który wydał decyzję, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

3. Do uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej inspektora właściwy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej; do wznowienia postępowania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy powołanej w przypisie 1.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 1 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 31.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 27.³³⁾ 1. Wynik kontroli powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu kontroli skarbowej,
- 2) oznaczenie kontrolowanego,
- 3) datę wydania,
- 4) zakres kontroli,
- 5) powołanie podstawy prawnej,
- 6) końcowe ustalenia i wnioski w zakresie określonym w art. 24 ust. 2 pkt 2,
- 7) termin usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez inspektora,
- 8) pieczęć urzędową i podpis inspektora.

2. Wynik kontroli doręcza się kontrolowanemu, a właściwemu organowi lub dysponentowi części budżetu doręcza się ponadto dokumentację z czynności kontrolnych; jeżeli wynik kontroli zawiera ustalenia obejmujące zagadnienia należące do właściwości różnych organów, każdemu z tych organów doręcza się wyciąg i dokumentację zawierającą ustalenia w sprawie, w której właściwy jest ten organ.

3. Kontrolowany jest obowiązany, w ciągu 30 dni po upływie terminu określonego w ust. 1 pkt 7, poinformować organ kontroli skarbowej o sposobie usunięcia wskazanych nieprawidłowości.

Art. 28.³³⁾ Przepisu art. 24 ust. 2 pkt 1 nie stosuje się, jeżeli ustalenia inspektora dotyczą spraw zakończonych decyzją organu podatkowego. W tym przypadku organ kontroli skarbowej sporządza wynik kontroli, który przekazuje właściwemu organowi podatkowemu i kontrolowanemu.

Art. 29. (skreślony).³⁴⁾

Art. 30. (skreślony).³⁴⁾

Art. 31.³⁵⁾ W zakresie nie uregulowanym w ustawie do postępowania kontrolnego stosuje się przepisy ustawy — Ordynacja podatkowa.

Art. 32. 1.³⁶⁾ Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może zwrócić się do sprawującego nadzór nad kontrolowanym lub do właściwego organu państwowego z notą sygnalizacyjną informującą o dostrzeżonych nieprawidłowościach.

2.³⁶⁾ Jednostka, do której nota sygnalizacyjna została skierowana, jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej noty, zawiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu

kontroli skarbowej o sposobie wykorzystania zawartych w niej informacji lub o przyczynach jej niewykorzystania.

3.³⁶⁾ Jeżeli w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu lub w poborze zobowiązań podatkowych przez organy gminy, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej zawiadamia o tym właściwą izbę obrachunkową.

4. (skreślony).³⁷⁾

Art. 33.³⁸⁾ 1. Na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym w sprawie karnej skarbowej, banki są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących podejrzanego w zakresie:

- 1) posiadanych rachunków bankowych lub rachunków oszczędnościowych, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków,
- 2) posiadanych rachunków pieniężnych lub rachunków papierów wartościowych, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków,
- 3) zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, a także umów depozytowych,
- 4) nabytych za pośrednictwem banków akcji Skarbu Państwa lub obligacji Skarbu Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi,
- 5) obrotu wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 4 stosuje się również do innych niż banki podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa maklerskie.

3. Towarzystwa funduszy powierniczych, na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji o umorzonych jednostkach uczestnictwa; przepis ust. 1, w części dotyczącej przesłanek wystąpienia z żądaniem, stosuje się odpowiednio.

4. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1—3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej określa zakres informacji oraz termin ich przekazania; żądanie oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających wiadomości stanowiące tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

³⁴⁾ Przez art. 1 pkt 16 ustawy powołanej w przypisie 1.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 2 ustawy powołanej w przypisie 31.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

³⁷⁾ Przez art. 1 pkt 17 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 33a.³⁹⁾ 1. Z żądaniem sporządzenia i przekazania informacji w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 1—3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może wystąpić również w związku z postępowaniem kontrolnym wszczętym przez inspektora na podstawie wydanego upoważnienia, po uprzednim wezwaniu podatnika przez inspektora do udzielenia informacji z tego zakresu albo do upoważnienia instytucji finansowych do przekazania tych informacji, jeżeli podatnik uprzednio:

- 1) nie wyraził zgody na udzielenie tych informacji albo
- 2) nie upoważnił inspektora do wystąpienia do instytucji finansowych wymienionych w art. 33 ust. 1—3 o przekazanie tych informacji, albo
- 3) w terminie wyznaczonym przez inspektora nie udzielił informacji lub upoważnienia, o których mowa w pkt 1 lub 2.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie przesłanek uzasadniających konieczność uzyskania tych informacji,
- 2) dowody potwierdzające, że:
  - a) podatnik odmówił udzielenia informacji lub
  - b) podatnik nie wyraził zgody na udzielenie inspektorowi upoważnienia do zażądania tych informacji, lub
  - c) w terminie określonym przez inspektora podatnik nie udzielił informacji albo upoważnienia.

3. Instytucje finansowe wymienione w art. 33 ust. 1—3 odmawiają udzielenia informacji, jeżeli żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w ust. 2.

4. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej powinien zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania pomiędzy instytucjami finansowymi a ich klientami; przepis art. 33 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej i dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej składają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ półroczne sprawozdania zawierające informacje o liczbie wszczętych w danym półroczu postępowań karnych skarbowych i kontrolnych w porównaniu z liczbą spraw, w których wystąpiono o przekazanie informacji określonych w art. 33.

6. Informacje, o których mowa w ust. 5, są corocznie przedkładane Sejmowi, łącznie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa.

Art. 33b.³⁹⁾ 1. W toku postępowania karnego skarbowego lub kontrolnego prowadzonego przez inspektora dostęp do informacji, o których mowa w art. 33, przysługuje wyłącznie pracownikowi prowadzącemu postępowanie, jego przełożonym oraz Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej.

2. Akta sprawy należy przechowywać w pomieszczeniu zabezpieczonym zgodnie z przepisami o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

3. Po zakończeniu postępowania karnego skarbowego lub kontrolnego informacje, o których mowa w art. 33, są wyłączane z akt sprawy i przechowywane w kasach pancernych lub szafach pancernych; Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej dokonuje w aktach sprawy adnotacji o wyłączeniu informacji.

4. Ponowne włączenie do akt sprawy informacji, o których mowa w art. 33, następuje wyłącznie w przypadkach określonych w art. 34a.

Art. 34.⁴⁰⁾ 1. Informacje gromadzone i przetwarzane w ramach kontroli skarbowej stanowią tajemnicę skarbową.

2. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązani są:

- 1) pracownicy urzędów kontroli skarbowej,
- 2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz pracownicy Ministerstwa Finansów, o których mowa w art. 10 ust. 3,
- 3) osoby, które na podstawie odrębnych przepisów odbywają praktykę zawodową w urzędach kontroli skarbowej.

3. Osoby wymienione w ust. 2 są obowiązane do złożenia na piśmie przyrzeczenia następującej treści:

„Przyrzekam, że będę przestrzegał tajemnicy skarbowej. Oświadczam, że są mi znane przepisy o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej.”

4. Zachowanie tajemnicy skarbowej obowiązuje również po ustaniu zatrudnienia lub praktyki zawodowej.

5. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązane są również inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tajemnicą skarbową, chyba że na ich ujawnienie zezwala przepis prawa.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do osób, których dotyczą informacje objęte tajemnicą skarbową.

³⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy powołanej w przypisie 1.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 34a.⁴¹⁾ 1. Akta zawierające informacje wymienione w art. 33 organy kontroli skarbowej udostępnią wyłączenie:

- 1)⁴²⁾ ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej lub izbie skarbowej — w toku postępowania podatkowego lub karnego skarbowego,
- 2)⁴³⁾ urzędom skarbowym albo innym organom kontroli skarbowej — w związku z wszczętym, na podstawie uprzednio wydanego postanowienia, postępowaniem podatkowym albo w związku z wszczętym postępowaniem kontrolnym lub karnym skarbowym,
- 3) Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu — w razie złożenia przez stronę skargi w rozumieniu przepisów o Naczelnym Sądzie Administracyjnym,
- 4) ministrowi właściwemu do spraw sprawiedliwości²⁸⁾, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego — w związku z badaniem sprawy w celu złożenia rewizji nadzwyczajnej, a także Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jeżeli strona wniesie podanie o złożenie rewizji nadzwyczajnej,
- 5) Prokuratorowi Generalnemu:
  - a) w związku z badaniem sprawy w celu złożenia rewizji nadzwyczajnej,
  - b) na wniosek właściwego prokuratora,
    - w przypadkach określonych w dziale IV Kodeksu postępowania administracyjnego,
    - w związku z udziałem prokuratora w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym,
- 6) Sądowi Najwyższemu — w związku z rozpoznaniem rewizji nadzwyczajnej,
- 7)⁴⁴⁾ służbom ochrony państwa i ich upoważnionym pisemnie funkcjonariuszom lub żołnierzom w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio przepisy art. 33b ust. 1.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, akta spraw są oznaczane oraz przekazywane w sposób przewidziany w art. 33 ust. 4.

4. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej udostępnia Najwyższej Izbie Kontroli, w związku z toczącym się postępowaniem kontrolnym, akta, o których mowa w ust. 1, po wyłączeniu z nich informacji wymienionych w art. 33, chyba że informacje takie zostały uprzednio udzielone Najwyższej Izbie Kontroli na podstawie odrębnych przepisów.

5. Akta nie zawierające informacji, o których mowa w art. 33, organy kontroli skarbowej udostępniają:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ lub Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej,
- 2) organom podatkowym,
- 3) innym organom kontroli skarbowej,
- 4) Najwyższej Izbie Kontroli — w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o Najwyższej Izbie Kontroli,
- 5) sądowni albo prokuratorowi — w związku z toczącym się postępowaniem,
- 6) biegłym powołanym w toku postępowania kontrolnego — w zakresie określonym przez organ kontroli skarbowej,
- 7) innym organom — w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Art. 34b.⁴¹⁾ 1. Organy kontroli skarbowej udostępniają informacje wynikające z akt kontroli, z wyłączeniem informacji określonych w art. 33, organom podatkowym, innym organom kontroli skarbowej, Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych¹⁶⁾.

2. W zakresie i na zasadach określonych odrębnymi przepisami organy kontroli skarbowej obowiązane są udostępniać informacje wynikające z akt kontroli skarbowych.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępniane są również:

- 1)⁴⁵⁾ organom celnym oraz organom Inspekcji Celnej,
- 2) *rejonowym*⁴⁶⁾ urzędów pracy,
- 3) jednostkom organizacyjnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 42 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449), która weszła w życie z dniem 1 lipca 1997 r.

⁴⁶⁾ Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie dostosowania organizacji i obszaru działania wojewódzkich i rejonowych urzędów pracy do organizacji administracji publicznej (Dz. U. Nr 166, poz. 1247), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., rejonowe urzędy pracy zostały przekształcone w powiatowe urzędy pracy lub filie właściwego powiatowego urzędu pracy.

⁴¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy powołanej w przypisie 1.

⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 3 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 3 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁴⁴⁾ Dodany przez art. 78 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95), która weszła w życie z dniem 11 marca 1999 r.

- 4) Policji, Urzędowi Ochrony Państwa, Straży Granicznej,
- 5) innym organom — w przypadkach i na zasadach określonych w art. 27 ust. 2.

4. Dokumenty zawierające informacje przekazywane zgodnie z przepisami ust. 2 oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”.

Art. 34c.⁴⁷⁾ Przepisy art. 34a i 34b nie naruszają uprawnień strony przewidzianych w art. 178 i 179 ustawy — Ordynacja podatkowa oraz w art. 150 § 1 i 2 ustawy karnej skarbowej.

Art. 35.⁴⁸⁾ Na żądanie dyrektora urzędu kontroli skarbowej wydawca i redaktor dziennika lub czasopiisma są obowiązani do udzielania posiadanych informacji o nazwach i adresach przedsiębiorców lub nazwiskach i adresach osób fizycznych zamieszczających odpłatne ogłoszenia i reklamy w sprawach działalności gospodarczej.

Rozdział 3a

Przepisy karne

(utraciły moc)⁴⁹⁾

Rozdział 3b⁵⁰⁾

Szczególny nadzór podatkowy

Art. 35b. 1. Szczególnemu nadzorowi podatkowemu podlega produkcja, import, eksport oraz obrót niektórymi wyrobami akcyzowymi, a także czynności bezpośrednio z nimi związane, jak wytwarzanie, uszlachetnianie, przerabianie, zużywanie, skażanie, rozlew, przyjmowanie, magazynowanie, wydawanie, przewóz oraz stosowanie i oznaczanie tych wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Przepis art. 5 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 35c. 1. Szczególny nadzór podatkowy wykonują jednostki organizacyjne kontroli skarbowej przez swoich pracowników, zwanych dalej pracownikami szczególnego nadzoru podatkowego, w formie kontroli okresowych, doraźnych lub przez sprawowanie stałego nadzoru.

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy powołanej w przypisie 1 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 4 ustawy powołanej w przypisie 31.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy powołanej w przypisie 1 oraz przez art. 58 ustawy powołanej w przypisie 24.

⁴⁹⁾ Rozdział 3a, dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy powołanej w przypisie 1, utracił moc z dniem 1 września 1998 r. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083). Tekst rozdziału zamieszczono w obwieszczeniu.

⁵⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy powołanej w przypisie 1.

2. Do wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego stosuje się odpowiednio przepisy określone w art. 9 ust. 4, 4a, 5 i 6, art. 10 ust. 2 pkt 5 i 7, art. 16—20, art. 31, art. 34 i art. 34a—34c oraz przepisy rozdziału 3a.

Art. 35d. 1. Pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego są uprawnieni do:

- 1) żądania powtórzenia, jeżeli to możliwe, każdej czynności, w której wyniku uzyskuje się dane o przyjmowanych, wydawanych lub wprowadzanych do procesu produkcyjnego surowcach, materiałach, produkcji w toku i półfabrykatów oraz uzyskanych produktach, wyrobach gotowych i wysokości strat produkcyjnych,
- 2) pobierania próbek surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych w celu ich zbadania,
- 3) nakładania zabezpieczeń urzędowych.

Przepisy art. 16 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 18 stosuje się odpowiednio.

2. Czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1, są wykonywane na podstawie upoważnienia określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, wydawanego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują pracownikom szczególnego nadzoru podatkowego także w stosunku do podmiotów wykonujących czynności określone w art. 35b, bez zachowania warunków oraz form przewidzianych przepisami prawa.

Art. 35e. 1. Podmioty podlegające szczególnemu nadzorowi podatkowemu obowiązane są zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w tym:

- 1) przesać do urzędu kontroli skarbowej co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem działalności, o której mowa w art. 35b, zgłoszenie oraz dokumentację dotyczącą tej działalności w zakresie określonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾,
- 2) dostosować urządzenia i pomieszczenia do nakładania zabezpieczeń urzędowych,
- 3) dostarczyć legalizowane przyrządy pomiarowe, odczynniki oraz sprzęt techniczny, niezbędne do kontroli ilości i jakości surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych,
- 4) oznaczyć urządzenia i pomieszczenia służące do działalności objętej szczególnym nadzorem podatkowym w sposób określony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾,
- 5) zgłaszać niezwłocznie urzędowi kontroli skarbowej albo stałemu nadzorowi podatkowemu, o ile jest w danym podmiocie sprawowany, przypadki zniszczenia lub kradzieży wyrobów objętych szczegól-

nym nadzorem podatkowym bądź znaków skarbowych akcyzy,

- 6) zgłaszać urzędowi kontroli skarbowej albo stałemu nadzorowi podatkowemu informacje o terminach czynności, o których mowa w art. 35b, w zakresie określonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾,
- 7) prowadzić dokumentację i ewidencje zgodnie z wzorami ustalonymi przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾.

2. Przepisy art. 17 ust. 1, 3, 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

3. Koszty związane z realizacją obowiązków określonych w ust. 1 i 2 obciążają podmioty podlegające szczególnemu nadzorowi podatkowemu.

Art. 35f. W podmiotach podlegających szczególnemu nadzorowi podatkowemu przeprowadza się urzędowe sprawdzenie przed rozpoczęciem wykonywania czynności, o których mowa w art. 35b, w zakresie i na zasadach określonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾.

Art. 35g. 1. Wyroby akcyzowe objęte szczególnym nadzorem podatkowym, wytworzone lub będące przedmiotem czynności, o których mowa w art. 35b, bez spełnienia obowiązków określonych w art. 35f, podlegają zajęciu.

2. Do czynności zajęcia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 35h. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wyroby akcyzowe, które w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 35b, są objęte szczególnym nadzorem podatkowym,
- 2) zakres i zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego w stosunku do poszczególnych wyrobów akcyzowych podlegających temu nadzorowi,
- 3) zakres i zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego w oznaczaniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy,
- 4) zasady i tryb nakładania zabezpieczeń urzędowych oraz rodzaje lub formy tych zabezpieczeń, o których mowa w art. 35d ust. 1 pkt 3,
- 5) zakres i zasady urzędowego sprawdzenia, o których mowa w art. 35f,
- 6) szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania doraźnych i okresowych kontroli oraz sprawowania stałego nadzoru przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego,
- 7) wzór pisemnego upoważnienia, o którym mowa w art. 35d ust. 2,

8) szczegółowe zasady i tryb pobierania próbek, o których mowa w art. 35d ust. 1 pkt 2,

9) rodzaje i wzory prowadzonej dokumentacji i ewidencji, o której mowa w art. 35e ust. 1 pkt 1 i 7,

10) sposób i warunki zgłaszania czynności, o których mowa w art. 35e ust. 1 pkt 6.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb niszczenia wyrobów akcyzowych objętych szczególnym nadzorem podatkowym w przypadku stwierdzenia ich nieprzydatności do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia,
- 2) zasady i warunki przyjmowania, magazynowania, wydawania i przewożenia wyrobów akcyzowych objętych szczególnym nadzorem podatkowym.

Rozdział 4

Wywiad skarbowy

Art. 36.⁵¹⁾ 1. Kontrola skarbowa, w granicach swoich zadań, uzyskuje, w tym również w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych, gromadzi, przetwarza i wykorzystuje informacje o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych podlegających kontroli w celu ustalenia należności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 1a i ust. 2, oraz w sprawach wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 5 i art. 3.

2. Przy wykonywaniu zadań określonych w ust. 1 mogą być dokonywane czynności operacyjno-rozpoznawcze umożliwiające uzyskiwanie informacji oraz utrwalanie śladów i dowodów w sposób tajny lub poufny.

3. W celu wykrycia przestępstw:

- 1) gospodarczych, powodujących znaczną szkodę majątkową,
- 2) przeciwko mieniu znacznej wartości,
- 3) skarbowych, polegających na uszczupleniu podatku lub innej należności Skarbu Państwa znacznej wartości

— Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, po uzyskaniu zgody Prokuratora Generalnego, może zarządzić na czas określony stosowanie środków technicznych, umożliwiających w sposób tajny uzyskiwanie informacji oraz utrwalanie śladów i dowodów.

4. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonują pracownicy operacyjni zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy powołanej w przypisie 1, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

5. Czynności operacyjno-rozpoznawcze określone w ust. 1 i 2 mogą być podjęte tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne do wykrycia przestępstwa, ujawnienia jego sprawców i ujawnienia oraz zabezpieczenia dowodów.

6. Materiały uzyskane w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych, które nie stanowią informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa, podlegają niezwłocznemu, protokołarnemu, komisijnemu zniszczeniu.

7. Przy wykonywaniu zadań, o których mowa w ust. 1, kontrola skarbową współdziała z Policją, Urzędem Ochrony Państwa, Głównym Urzędem Cei oraz Strażą Graniczną.

8. Informacje uzyskiwane w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych są tajne i mogą być wykorzystane wyłącznie przez organy kontroli skarbowej dla celów postępowania kontrolnego.

Art. 37.⁵²⁾ 1. Pracownik operacyjny przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 36, może korzystać z pomocy osób nie będących pracownikami jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ jest obowiązany ujawnić dane o osobie, o której mowa w ust. 1, na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w przypadku wszczęcia postępowania karnego o przestępstwo wymienione w art. 109⁵³⁾ Kodeksu karnego lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu i zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, a także w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych.

3. Osobom udzielającym pomocy pracownikom operacyjnym w wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 36, może być przyznane wynagrodzenie.

4. Jeżeli w czasie udzielania pomocy lub w związku z pomocą, o której mowa w ust. 1, osoby udzielające pomocy utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu, osobom tym lub członkom ich rodzin odszkodowanie przysługuje na zasadach i w trybie określonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ w drodze rozporządzenia.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy powołanej w przypisie 1, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

⁵³⁾ Obecnie: odpowiednio w art. 105 § 1 ustawy powołanej w przypisie 23 jako pierwsza, zgodnie z art. 12 § 1 ustawy powołanej w przypisie 23 jako druga.

5. Tworzy się fundusz operacyjny przeznaczony na wypłatę wynagrodzeń lub odszkodowań, o których mowa w ust. 3 i 4; ustawa budżetowa, w części dotyczącej Ministerstwa Finansów, określa wysokość funduszu w danym roku.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, uwzględniając przepisy o ochronie tajemnicy państwowej, określi w drodze zarządzeń²²⁾:

- 1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych¹¹⁾ — sposób prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz rodzaje stosowanych środków technicznych, o których mowa w art. 36 ust. 1—3,
- 2) zasady dysponowania funduszem operacyjnym, o którym mowa w ust. 5.

Rozdział 5

Inspektorzy kontroli skarbowej

Art. 38. 1. Inspektor prowadzi samodzielnie postępowanie kontrolne.

2.⁵⁴⁾ Do wyłączenia inspektora stosuje się odpowiednio przepisy art. 130 ustawy — Ordynacja podatkowa, a w postępowaniu karnym skarbowym — art. 135 i 136 ustawy karnej skarbowej.

3. Inspektor może powierzyć dokonywanie czynności kontrolnych pod swoim nadzorem pracownikom urzędu kontroli, z wyłączeniem:

- 1) zarządzania inwentaryzacji,
- 2) przesłuchiwanie świadków,
- 2a)⁵⁵⁾ przesłuchiwanie kontrolowanego w charakterze strony,
- 3) dokonywania ostatecznych obliczeń należności budżetowych,
- 4) podpisywania wyników kontroli,
- 5)⁵⁶⁾ wydawania decyzji,
- 6) wszczynania dochodzeń karnych i karnych skarbowych,
- 7)⁵⁷⁾ podpisywania aktów oskarżenia lub wniosków o ukaranie,
- 8)⁵⁷⁾ czynności, o których mowa w art. 16 ust. 4.

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 318 pkt 5 ustawy powołanej w przypisie 31.

⁵⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 26 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁵⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 1.

Art. 39. 1. Inspektorem może być ten, kto:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich,
- 2) ma nienaganną opinię i nie był karany za przestępstwo z winy umyślnej,
- 3) posiada wyższe wykształcenie prawnicze, ekonomiczne lub inne wyższe o specjalności przydatnej do kontroli skarbowej,
- 4)⁵⁸⁾ jest zatrudniony w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej i posiada co najmniej 5-letni staż pracy w organach administracji podatkowej albo 3-letnią praktykę w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej,
- 5) złożył egzamin kwalifikacyjny na stanowisko inspektora przed komisją powołaną przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może powołać na inspektora osobę nie spełniającą warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

2a.⁵⁹⁾ Inspektorzy podlegają corocznej ocenie kwalifikacyjnej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ określa szczegółowe warunki odbywania praktyki oraz przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych na stanowisko inspektora.

Art. 40. 1. Inspektorom przysługuje miesięczny dodatek skarbowy do wynagrodzenia, nie niższy niż 50% wynagrodzenia.

1a.⁶⁰⁾ Pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, którzy nie są inspektorami, a wykonują osobiście czynności kontrolne lub czynności operacyjno-rozpoznawcze, przysługuje miesięczny dodatek skarbowy do wynagrodzenia, w wysokości do 50% wynagrodzenia.

1b.⁶⁰⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾, w drodze rozporządzenia, określi zasady, wysokość i tryb przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1a.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa rodzaje stanowisk inspektorów oraz wysokość i tryb przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 41. 1. Inspektorzy oraz inni pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej w związku

z wykonywaniem czynności kontrolnych korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Inspektorzy w czasie wykonywania czynności kontrolnych nie mogą być zatrzymani bez uprzedniej zgody Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Nie dotyczy to zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa.

3. Za wykroczenia związane z bezpośrednim pełnieniem obowiązków służbowych inspektorzy odpowiadają tylko dyscyplinarnie.

Art. 42.⁶¹⁾ 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora z zajmowanego stanowiska, jeżeli inspektor:

- 1) złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska,
- 2) nie spełnia warunków określonych w art. 39 ust. 1 pkt 1 lub 2,
- 3) otrzymał ujemną ocenę kwalifikacyjną, potwierdzoną ponowną ujemną oceną dokonaną nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od poprzedniej oceny,
- 4) utracił zdolność fizyczną lub psychiczną do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzoną orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia,
- 5) nabył prawo do emerytury na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów.

2. Odwołanie inspektora z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1, 3 i 4 nie stanowi rozwiązania stosunku pracy; nowe warunki pracy i płacy proponuje odwołanemu inspektorowi dyrektor urzędu kontroli skarbowej — jeżeli inspektor jest zatrudniony w tym urzędzie, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych¹⁶⁾ — jeżeli inspektor jest zatrudniony w Ministerstwie Finansów.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora, jeżeli wystąpiły przyczyny uzasadniające rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia, określone w ustawie o pracownikach urzędów państwowych; odwołanie w tym trybie jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Art. 43.⁶¹⁾ W sprawach z zakresu stosunku pracy, nie uregulowanych w niniejszej ustawie, do inspektorów oraz innych pracowników urzędów kontroli skarbowej stosuje się przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁵⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

⁶⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 ustawy powołanej w przypisie 1.

⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy powołanej w przypisie 1.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe**Art. 44.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 45.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 46.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 47.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 48.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 49.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 50.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 51.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 52.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 53.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 54.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 55.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 56.** (pominięty).⁶²⁾**Art. 57.** (pominięty).⁶²⁾

Art. 58. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o organach kontroli finansowej albo o kontroli finansowej, rozumie się przez to odpowiednio organy kontroli skarbowej i kontrolę skarbową.

Art. 59.⁶³⁾ Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 ust. 3, art. 10, art. 40 i art. 57 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

⁶²⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

⁶³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 6 listopada 1991 r.